

ת"פ 44162/09/18 - מדינת ישראל נגד א"ג

בית משפט השלום בבאר שבע

ת"פ 44162-09-18 מדינת ישראל נ' א"ג (עציר)

בפני המאשימה
כבוד השופטת בכירה שוש שטרית
מדינת ישראל
ע"י תביעות נגב
נגד
הנאשם
א"ג (עציר)
ע"י ב"כ עו"ד אסף דוק

החלטה

בקשה לחזרה מהודאה.

1. תמצית הדברים הינה כי ביום 23.9.2018 הוגש כתב אישום נגד המבקש אשר ייחס לו עבירת תקיפה סתם של בת זוגו ו-2 עבירות איומים שהפנה כלפיה. המבקש נעצר עד תום ההליכים וביום 12.3.2019 התקיים דיון מקדמי לפי סעיף 143א לחסד"פ, ולאחר שיח שהתקיים בהסכמת הצדדים מחוץ לפרוטוקול, תוקן כתב האישום (עובדות כתב האישום) וההצדדים הגיעו להסדר טיעון לפיו הנאשם יחזור בו מכפירה בעובדות כתב האישום, יודה בעובדות כתב האישום המתוקן, יורשע בעבירות המיוחסות לו והצדדים יטענו לעונש באופן חופשי בפני מותב אחר - סגן הנשיאה, כב' השופט איתי ברסלר -גונן ביום 18.3.2019. במועד זה, לא הובא הנאשם לדיון ועל כן נקבע דיון נוסף לטיעוני הצדדים לעונש ליום 20.3.2019.

2. במהלך הדיון ביום 20.3.2019 בפני כב' השופט איתי ברסלר, עת אמר הנאשם דבריו לעונש נמצא כי אלה עומדים בניגוד מוחלט להודאתו בתקיפת המתלוננת. בסופו של הדיון אשר ניכר כי היה סוער ביקש ב"כ המבקש להתיר לנאשם לחזור בו מהודאתו ובית המשפט בהחלטתו קבע דיון בבקשה לפני.

3. דיון בבקשה התקיים ביום 1.4.2019 וב"כ המבקש חזר על הבקשה להתיר לנאשם לחזור בו מהודאתו. בנימוקיו ציין בדברי המתלוננת במסגרת דיון בטיעונים לעונש אשר נטען "לא נתנו מנוחה ללב של הנאשם להודות במשהו שהוא לא ביצע ואף למעלה מכך דברים שהוספו על ידי המתלוננת במהלך הראיות לעונש וחבריי בתביעה צידדו בכך". הוסיף לציין וגם הדגיש כי הנאשם לא חוזר בו מהודאתו בעבירת האיומים אלא בעבירת התקיפה בלבד, שכן זו לטענת הנאשם לא התרחשה כלל. לדידו, אילו מדובר היה בנאשם המבקש לשפר במצבו כי אז היה מבקש לחזור בו מכלל הודאתו ובהקשר זה הוסיף כי הנאשם אינו דובר ומבין במידה מספקת את השפה העברית ויכול שהסבריו למבקש את כתב האישום סמוך לפני הכרעת הדין לא הובנו על ידי הנאשם ואף התפרשו אחרת.

הנאשם בדבריו בפני טען: "נוצרה כאן טעות, בסך הכל רבנו ולא היה שם משהו יוצא דופן, לא הייתה אלימות פיזית או משהו כזה [...] אני לא תקפתי אותה, אני אומר שלא תקפתי אותה כי לא היה דבר כזה. אנחנו רבנו בהודעות, היו איומים אבל זה תוך כדי הריב דיברנו כל מיני שטויות, זה לא היה בכוונה שאני מתכוון לעשות לה דברים".

ב"כ המאשימה מתנגדת לבקשה והפנתה לסעיף 153(א) לחוק סדר הדין הפלילי וצינה בצורך בנימוקים מיוחדים על מנת לאפשר חזרת נאשם מהודאתו, כשלדידה אין כאלה באמתחת הנאשם אשר נטען ביקש לחזור מהודאתו רק לאחר ששמע את עמדת המאשימה לעונש. הפנתה לפרוטוקול הדיון מיום 12.3.2019 וטענה כי אין לומר שהנאשם לא הבין את משמעות הודאתו, או כי זו נעשתה שלא מרצון ובאופן חופשי בעובדות המיוחסות לו בכתב האישום המתוקן בתיק דנן ובתיק אותו צרף וזאת לאחר שחזר בו מכפירתו ולאחר שעובדות כתב האישום המתוקן הוסברו לו על ידי ב"כ.

דין והכרעה

4. על פי הסמכות המסורה לבית המשפט בסעיף 153 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] התשמ"ב-1982, בית המשפט רשאי להתיר לנאשם לחזור בו מהודאתו בנסיבות חריגות ובהתקיים פסול בהודייה, אם עקב פגם ברצונו החופשי והבנתו של הנאשם את משמעות הודייתו ובין אם ההודייה הושגה באופן המצדיק פסילתה (ע"פ 1958/98 פלוני נ' מדינת ישראל (פורסם במאגרים)).

בע"פ 6349/11 שניידר נ' מדינת ישראל [10.6.2013] ציין בית המשפט כי מקום שמדובר בשלב שלאחר הכרעת דין וקודם גזירת הדין, כי אז הגישה תהא מקלה יותר עם הנאשם המבקש לחזור בו מהודאתו, אם כי ישנה חשיבות לשאלת העיתוי והמניע העומד מאחורי הבקשה לחזרה מהודאה. כב' השופטת ד' ברק-ארז בעניין זה ציינה:

בעיקרו של דבר על בית המשפט לוודא שהבקשה לחזור מההודאה אינה מהווה שימוש לרעה בזכויותיו של הנאשם [...] ככלל 'דרך המלך' לחזרה מהודאה נוגעת למקרים שבהם מתעורר חשש כי ההודאה המקורית ניתנה שלא באופן חופשי ומרצון, או מבלי שהנאשם הבין את משמעות הודאתו [...] לצידה של דרך זו, לא נשללה האפשרות של 'נתיב נוסף' להכרה בחזרה מההודאה במצבים שבהם לא היה פגם בהודאה המקורית, כאשר הנאשם מביע את רצונו הכן להילחם על חפותו [...] נתיב זה נחשב לבעייתי יותר [...] חזרה כזו מההודאה אפשרית רק בטרם נגזר דינו של הנאשם - וכאשר בית המשפט משתכנע כי רצונו של הנאשם להילחם על חפותו הוא אותנטי ושלא יצמח לנאשם יתרון דיוני כתוצאה מחזרתו מההודאה, קרי, כאשר אין חשש שמדובר בפעולה 'תכסיסנית' [...] קיימת חשיבות מיוחדת לשאלה מה הוא המועד שבו הביע לראשונה הנאשם את רצונו לחזור בו מהודאתו, שכן הדבר משליך על המבחנים שיחולו על בקשתו...

5. לאחר שחזרתי לעיין בפרוטוקול הדיון מיום 12.3.2019 אז הודה והורשע הנאשם, ועיינתי בפרוטוקול הדיון מיום 20.3.2019 בטיעונים לעונש - הגעתי למסקנה כי דין הכרעת הדין להתבטל, קרי, להתיר למבקש לחזור בו מהודאתו.

פרוטוקול מיום 20.3.2019 משקף נכוחה את ההתרחשויות במהלך הדיון בטיעונים לעונש בפני סגן הנשיאה, כב' השופט ברסלר גונן והוא מדבר בעד עצמו ומלמד במובהק וחד משמעית כי אין מדובר בתכסיסנות, פעולה טקטית אשר נועדה להשיג רווח משפטי.

פרוטוקול הדיון מלמד במובהק כי "החזרה מהודאה" אינה יציר בקשה שהוגשה על ידי הנאשם באמצעות ב"כ לאחר שקילה וחשיבה, אלא כזו שנבעה מתוכן הדברים שאמר הנאשם כדובר האחרון בטיעונים לעונש בפני בית המשפט ואף מבלי שנתן ליבו ודעתו להשלכות דבריו:

"אני רוצה לומר שמערכת היחסים שלנו די מורכבת וזה התחיל לפני 10 שנים. אני ראיתי שאנחנו לא מסתדרים ביחד ולמרות זאת כל ה- 10 שנים האלה הייתי לצדה בכל מה שקורה לה. חוץ מזה אני איש משפחה מאוד אוהב הילדים אוהב את העבודה **אף פעם לא התנהגתי אליה באלימות**. הריב הזה שפרץ בינינו זה בגלל שהיא יודעת שאני מתכתב עם עוד בחורה, באותו יום שרבנו היא גם מסרה את הילדים שאני לא ידעתי שזה לרווחה, שזה לא איזה אנשים לא טובים, **ברגע שאמרתי לה שהקשר בינינו מסתיים, אז באה אלי משטרה לבית ואמרו לי שאני הרבצתי לה או קיללתי אותה וכל הדברים האלה**.

אני רוצה לומר שגם מקודם הייתי מעוניין לסיים את הקשר וכל התקופה הזו שאני יושב בבית סוהר אני רואה המון דברים. הבנתי שאני יכול גם להקים משפחה משלי, יש לי אחות יותר גדולה ממני שהיא נשואה ויש לה ילדים. אני גם חושב שמגיע לי. אני כל החיים מגיל 15 אני עובד, אני חושב שאני גם יכול. חוץ מזה אני מאוד מצטער שנתתי סיבה לחשוש ממני או לפחד ממני כמו שהיא אומרת שהיא מפחדת ממני. מכל הריב הזה שיצא לנו.

אני אומר שאני מצטער שנתתי סיבה לפחד ממני ולחשוש ממני שאני יכול לפגוע בה, זה בחיים לא קרה.

בשלב זה, ולאחר שאלת כב' השופט ברסלר אשר שם ליבו לדברי הנאשם: **"לשאלת בית המשפט אם זה לא קרה מה שכתוב בכתב האישום, משיב איימתי עליה בהודעות אבל לא הרבצתי לה.**

בהמשך: **"לשאלת בית המשפט, זה לא היה שנתתי לה מכות בראש עם פחית עד שנמנעה כמו שכתוב בכתב האישום".**

ועוד בהמשך: **" לשאלת בית המשפט האם מה שכתוב בכתב האישום המתוקן בסעיף 8, שבו כתוב שחבטתי בראש שלה כמה פעמים עם פחית עד שהיא נמנעה ואחר כך נתתי לה אגרופים בראש עד שהיא צעקה מכאבים ואז ירקתי עליה, האם זה נכון או לא נכון, משיב שזה לא נכון".**

עוד עולה מפרוטוקול הדיון כי לאחר הדברים שאמר הנאשם ולאור תשובותיו לשאלות בית המשפט בקשר עם העובדות המיוחסות בכתב האישום המתוקן, לבקשת ב"כ הנאשם, נערכה הפסקה על מנת שזה יוכל לשוחח עם הנאשם והדבר מחזק במסקנה כי דברי הנאשם לבית המשפט לא היו פרי תכנון כזה או אחר אלא יצאו מהנאשם עצמו באופן ספונטני

וכאמור כשנראה שזה אף לא עלה בדעתו דבר השלכות שבדבריו.

לאחר ההפסקה, לבקשת בית המשפט מהמבקש לתאר את האירוע במילים שלו, האחרון ביקש כי אחותו תתרגם עבורו שכן שליטתו בשפה העברית אינה מלאה (**נתון אשר לא הובא בפני במהלך הדיון המקדמי**).

לאחר שהנאשם תיאר את ההתרחשות האירוע, חזר על הודאתו כי איים על המתלוננת והכחיש בתוקף כי הכה בה באמצעות פחית ואגרופים, גם הוסיף " **אני גם עומד בנקודה שאני חייב להודות בזה. אתם מנסים להכריח אותי** " (ראו שם, עמ' 24 ש' 16-18 ובהערת בית המשפט בהקשר זה). מכאן ולאחר שב"כ הנאשם וידא מולו כי הבין את השלכות דבריו הבקשה הועברה לטיפולו כאמור.

6. נוכח העולה מרצף ההתרחשויות ותוכן הדברים שעלו בדיון בטיעונים לעונש 20.3.2019 נראה כי הדיון בשאלות האם הנאשם הבין משמעות הודאתו או אם מסרה מרצון חופשי, מתייטר, זאת בהינתן שהנאשם צלח את "**מבחן העיתוי**" (אין מדובר בטענה כבושה שהמתינה להתפתחויות בהמשך משפטו בכדי לבוא לאוויר העולם שכן דברי הנאשם באו כ 8 ימים לאחר הכרעת הדין וקודם לגזר הדין). כמו גם את "**מבחן המניע**" (עת ברי שחזרה מהודאה לא רק תביא להתמשכות ההליכים המשפטיים נגדו אלא שהנאשם נטל סיכון לפיו ככל שיורשע תקופת שהייתו מאחורי סורג וברח תעלה על תקופת המאסר שתגזר עליו) וסבורתני כי די באמור להוות נסיבות חריגות להתיר חזרת הנאשם מהודאה.

כאן המקום לציין כי בטענת ב"כ המאשימה לפיה המניע של הנאשם נעוץ בעמדתה לעונש, לא רק שאינה מקבלת ביטוי ובסיס בפרוטוקול הדיון מיום 20.3.2019 אלא גם אינה מתיישבת עם העובדה כי במהלך הדיון המקדמי בפני, המאשימה חזרה ולא פעם על עמדתה העונשית וזו הייתה ברורה וידועה מראש.

סיכום הדברים כראשיתם, דין הבקשה להתקבל ואשר על כן אני מתירה לנאשם לחזור בו מהודאתו ומורה על ביטול הכרעת הדין מיום 12.3.2019.

**ניתנה היום, כ"ח אדר ב' תשע"ט, 04 אפריל 2019,
בהעדר הצדדים.**